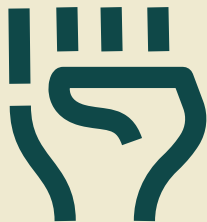

Sveriges
Lärare

MEDLEMSBLAD
Nr 5 – Maj 2024

Stockholm

Stockholms skolor larmar!

Tillsammans står vi upp mot systemfel
som drabbar förskola och skola.

Hör din röst lördag 4 maj,
Fatbursparken i Stockholm 13.00

Talare:
Åsa Fahlén, förbundsordförande Sveriges Lärare
Åsa Plesner, Tankesmedjan Balans
m. fl.

Sveriges Lärare

Kommunal.

SthlmsSkolorLarmar

SverigesLarareStockholm

SverigesLarareSthlm

Dags att avskaffa marknadsskolan

Sveriges Lärare Stockholm har på instagramkontot #sthlmsskolorlarmar under en månad redovisat incidentrapporter från Stockholms stads kommunala förskolor och skolor som visar att hot och våld riktad mot skolpersonal ökat. Reaktionerna har varit omfattande och Sveriges Lärare fortsätter på alla sätt och nivåer att driva dessa frågor. Ingen skall utsättas för hot och våld på sin arbetsplats.

Sveriges Lärare i Stockholm fortsätter nu att på instagramkontot #sthlmsskolorlarmar beskriva de allvarliga konsekvenser skolexperimentet som inleddes för 30 år sedan orsakat. Vi skriver att vi har ett systemfel i svensk skola idag. Ambitionen med reformerna var att öka den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas och elevernas möjlighet att påverka sina barns utbildning samt möjliggöra generella kvalitetshöjningar. Men vad blev resultatet?

Svensk skola ska enligt skollagen ge alla elever samma chans att lyckas oavsett bakgrund, förutsättningar, bostadsort eller skolform. Skolan har ti-

digare öppnat möjligheter för alla barn och det kompenserande uppdraget har varit vida känt i världen. Skolresultaten i olika internationella jämförande studier visade resultat på en hög nivå, men Sveriges ställning som kunskapsnation är numera ifrågasatt och idag är Sveriges skolsystem omtalat av helt andra skäl.

Marknadsskolan som inget annat land anammat har skapat bristande likvärdighet, ökat segregationen, skapat ett tryck på lärare från elever, vårdnadshavare och skolhuvudmän. Kundperspektivet har resulterat i glädjebetyg. Elever som inte klarar kunskapskraven får ändå höga betyg. Detta resulterar i att elever från dessa skolor upptar studieplatser på attraktiva högskoleutbildningar. Ovanstående orättvisor innebär att vi inte längre har ett rättssäkert skolsystem. Högskolorna vittnar om denna problematik, liksom aktuell forskning från Skolverket. Omfattande resurser läggs på marknadsföring. Dagens skolsystem har bidragit till en fördjupad

segregation i svenska skolan, utan att kunskapsresultaten har ökat.

Sveriges Lärare uppmanar politiker att lyssna på lärarkåren och Sveriges Lärare förslag för att skapa en rättvisare och likvärdigare skola.

- Ökat statligt ansvar och finansiering av skolan
- Skattemedel skall gå till skolverksamhet
- Det skall gå att följa varje skatte-krona - offentlighetsprincipen skall gälla alla skolor
- Meddelarfrihet skall omfatta all offentligt finansierad skolverksamhet
- Aktiebolagsskolor skall fasas ut
- Begränsad etableringsrätt av fristående skolor

Manifestation mot marknadsskolan

**Kom till Fatbursparken
lördagen den 4 maj kl.13.00**

Gör din röst hörd!

Skolformsförening Gymnasium AmF

Läsåret har till stor del präglats av skolornas dåliga ekonomi med åtstramningar och ”effektiviseringar”. Det finns en ständigt närvarande risk för neddragningar av både lärare och övrig personal, för en utökning av undervisningstiden och andra ”kreativa” åtgärder för att spara pengar och försöka få en ”budget i balans”.

Att en ”budget i balans” tycks vara överordnat lärares arbetsmiljö och arbetsbelastning, överordnat elevernas rätt till fullgod undervisning och stöd i olika former är förvisso tragiskt men inte förvånande i en tid då även offent-

ligt finansierad verksamhet ska verka på en konkurrensutsatt marknad.

Vi har ännu inte sett alla konsekvenser, men vi vet att några skolor har utnyttjat den möjlighet till ökad undervisningstid som gymnasieledningen öppnat för. Det finns exempel där lärare i moderna språk har fått ett ansvar för 700 poäng, istället för som tidigare 600 poäng. Att själva undervisningstiden inte ökar är inte något tröst, eftersom lösningen är samläsning, så att läraren får ansvara för två kurser på samma lektionstid. Ett orimligt uppdrag som oundvikligen får negativa konsekven-

ser både för eleverna och för lärarnas arbetsmiljö.

Det finns också exempel på att lärare får större mentorsgrupper. Arbetsgivarens syfte med dessa olika åtgärder är att göra det möjligt att dra ned på antalet tjänster och vi har redan suttit i neddragningsförhandlingar på några gymnasieskolor. Vi har ytterligare ett antal neddragningar framför oss och vet inte idag hur situationen kommer att se ut vid läsårsslutet. Vad vi dock vet är att det genomförts neddragningsförhandlingar i större skala på stadens grundskolor och att det redan nu finns drygt 40 lärare på tillgångslistan.

Ansträngt budgetläge för gymnasieskolorna

Skolformsförening Grundskola

Det finns fler orsaker till våra skolors ansträngda ekonomi än minskande elevkullar och inflation. En orsak som inte uppmärksammas lika ofta är *friskolestraffet*. Låt oss förklara.

Trots att kommunala skolor har ett större ansvar än fristående skolor ska de sistnämnda enligt rådande system ha samma grundbelopp i skolpeng.

Kostnaden för elever i kommunala skolor skapar därmed den ersättning som kommuner ska betala till friskolor. Beslutar sig Stockholm Stad för att satsa på sina kommunala grundskolor, exempelvis för att stärka skolbibliotek eller SU-grupper, måste de betala samma summa per elev till de vinstdrivande friskolekoncerner som etablerat sig inom staden. En satsning blir därmed två? Nej. Friskolekoncernerna behöver inte använda dessa medel till motsvarande satsning i sina verksamheter utan

Friskolestraffet

kan, utan möjlighet för medborgarna att granska hur deras inbetalade skatt används då offentlighetsprincipen inte gäller dessa aktiebolag, lägga dem på vinstutdelning.

Tvingas Stockholm Stad sedan pga underskott öka skolpengen för att rädda verksamheten i kommunala skolor måste man, när årsbokslutet är klart, betala straffavgift för alla elever i friskolor. Friskolestraffet är den summa per elev en kommun har i underskott i sin verksamhet. Det innebär paradoxalt nog att friskolornas lönsamhet ökar när kommuner har underskott.

Och väljer elever friskolor istället för kommunala skolor minskar inte Stockholm Stads kostnader. De ökar. Färre elevpengar ska då bära lokal- och lönekostnader vilket leder till nya underskott, nya straffavgifter och i värsta fall nedskärningar. Vilket inte gynnar våra skolor utan försämrar lärarnas arbetsmiljö och ökar vår arbetsbelastning.

Men det räcker inte med det. Till det kommer den fria etableringsrätten. Alla

friskolor som uppfyller de formella kraven får tillstånd av Skolinspektionen, dvs Stockholm kan inte bestämma hur många skolor som staden ska finansiera samtidigt som den ska försöka undvika tomma kommunala skolplatser (men ändå upprätthålla sitt större ansvar) och kompensera friskolorna för både satsningar och underskott.

Så här kan det inte fortsätta. Eller hur?

*

Efter inspektion på 14 grundskolor under 2023–2024 genomför Arbetsmiljöverket nu en inspektion på Utbildningsförvaltningen gällande det övergripande systematiska arbetsmiljöarbetet och det förbyggande arbetet kring riskerna för hot och våld på skolor. Vi uppskattar att Arbetsmiljöverket ser över vad som fungerar, vad som behöver förbättras och att krav ställs på att arbetsgivaren åtgärda de brister som upptäcks.

Skolformsförening Förskola

I denna artikel vill vi i skolformsförening förskola belysa några av de största problemen i nuvarande skolsystem och hur det påverkar Stockholms förskolor.

En av de mest uppenbara ojämlikheterna i dagens förskolelandskap är skolpengssystemet. De kommunala huvudmännen måste stå redo att ta emot barn från fristående förskolor om dessa väljer att minska sin kapacitet eller lägga ned. Samtidigt står kommunala förskolor inför nedskärningar när barn väljer att övergå till privata alternativ, utan att få kompensation för det ökade ansvaret de i grunden åtar sig med att alltid ha en beredskap för förskoleplat-

Marknadsförskolan

ser. De privata tar ett mindre ansvar, men får samma peng som de kommunala.

Konkurrens mellan förskolor har inte visat sig öka kvaliteten på utbildningen. I stället är det antalet förskollärare som är avgörande för att höja kvaliteten. Privata aktörer i Stockholm lockar ofta till sig barn genom att erbjuda förmåner som inte är tillgängliga på kommunala förskolor, såsom barnpassningstjänster, matleverans och heltidsplatser för alla barn. I vissa fall erbjuds till och med avgiftsfria alternativ. Denna ojämlikhet i regelverk och resurser ger de privata aktörerna en orättvis fördel som de kommunala inte har. Vad som de fristående huvudmännen inte nämner i sin marknadsföring är den låga andelen förskollärare på privata

förskolor samt bristen på stödinsatser. Den fria etableringsrätten för förskolor innebär en potentiell säkerhetsrisk. I princip kan vem som helst öppna en förskola var som helst. Nyligen har förskolor i staden stängts på grund av misstankar om radikaliserings, vilket har krävt insatser från Säpo. Även om fristående förskolor kan stängas om de inte uppfyller kraven, hindrar det inte de privata aktörerna från att stänga ner och öppna nya förskolor under nya namn och företagsstrukturer

Detta är bara några av de problem som uppstår på grund av det skolsystem vi har i Sverige idag. En likvärdig förskola för alla kräver regleringar och en lagstiftning som motarbetar dessa systemfel.

Demonstration 4 maj kl. 13.00

Fatbursparken (mellan Södra Station och Medborgarplatsen)

Sveriges Lärare blir varje vecka kallade till neddragningsförhandlingar. Inför nästa läsår måste skolor och förskolor anpassa sina organisationer för att få budgeten att gå ihop. Det kan innebära neddragning av personal, att arbetsbelastning och undervisningstid ökar för de som är kvar och att elever riskerar att inte få det stöd och den undervisning de ska ha enligt skollagen.

Det är flera systemfel i skolan som måste ändras för att vi ska kunna följa skollagen och arbetsmiljölagen.

Sveriges Lärare Stockholm kräver:

- Avskaffa vinst- och marknadsskolan
- Avskaffa dagens skolpeng – inför en behovsstyrd finansiering
- Stoppa personalneddragningarna – öka skolbudgeten
- Lagstadgat tak för storleken på barngrupper och undervisningsgrupper, från förskolan till gymnasiet
- Lagstadgade och reella rättigheter för alla barn att få det stöd de behöver
- Centralt reglerad miniminivå för lärarnas tid till för- och efterarbete
- Kraftigt ökad statlig styrning av hela skolväsendet

**Sveriges
Lärare**

Stockholm

Följ kampanjen och nedräkningen på Instagram:
www.instagram.com/sthlmsskolorlarmar/